

NASLOVNICA

SADRŽAJ

INTERVJU S POVODOM

KRITIKA

i... Drama

i... [Opera](#)i... [Ban, M. Osvježeni narodni duh u HNK Osijek](#)

MANIFESTACIJE

STUDENTSKA SCENA

ESEJI

IZ STRUKE ZA STRUKU

IZDAVAČKA DJELATNOST

Marina Ban

marina_ban@yahoo.com

Jakov Gotovac: *Ero s onoga svijeta*, HNK Osijek, maestro: Filip Pavišić, redateljska postava: Petar Šarčević i realizacija Zoran Juranić, premijera: 4. travnja 2014.

Osvježeni narodni duh u HNK Osijek

U petak, 4. travnja, održana je premijera hrvatske opere *Ero s onoga svijeta*, skladatelja Jakova Gotovca za koju je koreografiju prema originalu Margarete Froman ostvario Vuk Ognjenović, a za kostimografiju je bila zadužena Ljubica Wagner. Djelom je ravnao maestro Filip Pavišić, a redateljsku ulogu preuzeo je Zoran Juranić (prema postavi Petra Šarčevića).

Ero s onoga svijeta najpopularnija je i najizvođenija hrvatska opera, čija je praizvedba bila u Zagrebu, 1935. godine. Skoro osamdeset godina od same praizvedbe, ova opera priča jednako je zanimljiva, komična i narodu svojstvena! Mnogi se pitaju u čemu je tajna komičnosti koja ne jenjava svih ovih godina: izvrsna glazba, odličan tekst te sjajna suradnja skladatelja Jakova Gotovca i književnika Milana Begovića. Begovićev je libreto, prema ocjenama struke, svrstan među najbolje komične tekstove na slavenskom podneblju.

Riječ je o komičnoj operi u tri čina, koju je ova postava glazbeno-scenski osvježila te unijela dašak životnosti i jednostavnosti, a na repertoar se vratila kao svojevrsna obnova, koja maštovito oslikava okružje (Dalmatinska zagora) te ostvaruje bogatstvo korelirajući s izvrsno napisanom Gotovčevom

glazbom: pjevnim, pamtljivim melodijama: arijama, duetima... Glazbena i tekstualna osnova za ovu operu pronađena je u folkloru prema narodnim skupinama (spomenimo kako je sam Jakov Gotovac izrazito njegovao folkloru izričaj); u djelu pronalazimo elemente folkloru Zagore te kosovskih djevojačkih pjesama iz Gnjilana. Sam skladatelj bio je jedan od najizrazitijih predstavnika glavne struje nacionalnog glazbenog smjera u Hrvatskoj, čiji se utjecaj posebice osjeti u ovoj komičnoj operi. Beskrajna duhovitost ove opere izniman je faktor ove opere: uz brojne folklorne poticaje koje je sam skladatelj definirao u ovome djelu. Kao proizvod svega navedenoga, premijerna postava koja je zaigrala na kazališnim daskama osječkog HNK ponosno je potvrdila postojanje ovog opemog djela. U 107. kazališnoj sezoni HNK Osijek, *Ero s onoga svijeta* bio je pravi glazbeno-scenski pogodak. Slikovito i maštovito bili smo unešeni u radnju koja se zbiva u maloj varoši, negdje u ravnici ispod Dinare, u ranoj jeseni. Vrijeme je današnje, kao i ono pred stotinu godina. Auditivno i vizualno prenešena slika ocrтана je živim

Ero: Damir Fatović i Đula: Sanja Toth
Jakov Gotovac *Ero s onoga svijeta*
Maestro Filip Pavišić, redateljska postava Petar Šarčević,
realizacija Zoran Jurančić
Premijera: HNK Osijek, 4. travnja 2014. Fotografija: Damir Rajle

glazbeno-scenskim temperamentom i koloritom (sjajne arije, dueti), izvrsnom melodijskom i zvučnom slikom obilježjima hrvatskoga narodnoga folklor. Bitna postavka cijele premijere izvedbe bila je skladna sinteza očekivanja publike i skladateljevih umjetničkih ciljeva. Ova komična opera, koja u svome karakteru, krije snažno i patriotsko razmišljanje traži posebnu angažiranost svih glazbenika, a posebno solo-uloga u ovome djelu ishitreno u narodnome duhu, iz kolektivne memorije hrvatskoga naroda.

Pomno odabrana premijerna postava (Đuran, Toth, Parlov, Adamček, Puškarić) ponovno je oživjela ovu operu na osječkim kazališnim daskama. Bio je to izniman glazbeni događaj, čiju je bravuroznost opravdalo sudjelovanje velikih glazbenih imena. Kao Ero (Mića) u prvj je postavi zapjevao Miljenko Đuran (tenor): izvrstan, velikog raspona glasa, glumstven i karakteran. Đulu je zaigrala Sanja Toth (sopran): sjajno uvežbana likom potpuno unešena u ulogu

(pjevački i glumački). Lik Dome ostvarila je Irena Parlov (alt): dojmjljiva, glasovno snažna, a jednako tako mogli bi okarakterizirati i Roberta Adamčeka (bariton), koji je odigrao ulogu mlinara Sime. Izvrsnim basom potvrdio se Berislav Puškarić u ulozi gazde Marka. Upravo u vokalnim briljantnostima, uz dodane glumačke sposobnosti, uz potpuno osjećanje uloge patriotizma i narodnosti, osjetila se kulminacija djela. Još je jednom prikazan Gotovčev fantastičan smisao za dramaturgiju glazbene scene. Navedeni faktor bila je prava smjernica kako bi se ova komična opera pokazala u svojoj punini i u inozemstvu: naime, poznato je kako je postigla uspjehe diljem svijeta, na osam stranih jezika! Uspješnost ove opere nije samo u komičnosti (koja je postignuta), već i u odašiljanju vrlo određene poruke: usprkos starmalim razmišljanjima, dvoje mladih i zaljubljenih uspijevaju savladati sve zamke i prepreke, uspijevaju ostati zajedno... Ako je to bila jedna od poruka onoga vremena (19. st.), mogli bismo ju češće ponavljati u današnjici! Uz izvrsne soliste (uz posebno isticanje veristički raspjevanih dijelova), posebno treba pohvaliti zbor, koji je ostvario bitan i moćan temelj. Svi izvođači usvojili su živahnost, životnost

Ero: Damir Fatović
Jakov Gotovac: *Ero s onoga svijeta*
Maestro Filip Pavišić, redateljska postava Petar Šarčević i realizacija Zoran Jurančić

Jakov Gotovac: *Ero s onoga svijeta*
Maestro Filip Pavišić, redateljska postava Petar Šarčević i realizacija Zoran Jurančić
Premijera: HNK Osijek, 4. travnja 2014.
Fotografija: Damir Rajle

i duhovitost, koja je glavna odlika ovoga djela; pri čemu se, još jednom, možemo osvrnuti na izvrsnost Begovičeva libreta- motive veselih narodnih priča. Poletno, zanosno djelo okrunjeno je sjajno izvedenim *Završnim kolom*. Veličanstveni dojam ostvaren je marljivim radom svih već navedenih. Još jednom je potvrđena mogućnost odlično odabranog repertoara, pri čemu je *Ero s onoga svijeta* prikazan kao – točka na „i“. Jednostavnim, pamtljivim melodijama (od razuzdanog „bećarca“ do različitih tužaljki) ova opera nekako je zapećaćena u sluhu i srcu osječke publike. Vjerujemo kako će ovako postavljena opera ostati dio programa osječkog HNK.